

Høringssvar til Sundhedsstrukturkommissionens rapport med tværgående anbefalinger og forslag til modeller for fremtidens sundhedsvæsen.

Ungdommens Røde Kors har med interesse læst Sundhedsstrukturkommissionens rapport, og vi takker for muligheden for at afgive kommentarer og give vores bud på fremtidens sundhedsvæsen. Vores bemærkninger tager afsæt i vores arbejde med børn og unge i udsatte livspositioner. Herigennem har vi fået dyb indsigt og faglig viden i både udfordringerne og (nogle af) løsningerne for hvad der skal til for at skabe et børne- og ungevenligt sundhedsvæsen.

Civilsamfundet skal være en større del af fremtidens sundhedsvæsen

Vi noterer os, at samarbejdet med civilsamfundet står beskrevet enkelte steder i Sundhedsstrukturkommissionens rapport, men er bekymret over, at det ikke er fremhævet tydeligere. For vores frivillige kan nemlig noget andet end psykologer, læger og andre sundhedsprofessionelle.

Hver dag arbejder vi med at styrke unges selvværd, selvtillid og mentale trivsel. Det gør vi ved at skabe meningsfulde, frivillige og trygge relationer og fællesskaber, hvor unge hjælper andre unge. Netværk, som eksisterer i hverdagen og lokalområdet. Både før og efter indlæggelsen. Og vi har allerede mange gode samarbejder i kommunerne og regionerne i næsten alle dele af landet. Vi er fx i høj grad til stede på hospitalerne, hvor vi med vores hospitalscaféer sætter sygdom på pause for indlagte børn og unge og i stedet skaber fællesskaber under indlæggelsen, der mindsker følelsen af at være anderledes og ensom. Vi har også mere end ti års erfaring med frivilligbaserede mentorordninger for børn og unge. Senest er vi gået sammen med Region Syddanmark om en ny samarbejdsmodel på tværs af region og civilsamfund, hvor vi har startet en mentorordning op rettet mod unge, der lige er blevet udskrevet fra psykiatrien. Det arbejder vi også på at få udbredt til andre regioner.

Men vi oplever desværre også en række strukturelle udfordringer i samarbejdet med det offentlige system. Det handler fx om, at politikere og embedsmændene ude i regionerne og kommunerne, er uvante med at bruge civilsamfundet, eller at de ikke har de nødvendige ressourcer til at kunne samarbejde med civilsamfundet. Og det sætter desværre nogle gange barrierer for at frivillige og velafprøvede projekter kan komme til sin ret og gøre en forskel for borgerne.

Derfor mener vi, at man i en kommende sundhedsreform skal tænke civilsamfundet aktivt ind som en del af sundhedsvæsenet. Vi skal sikre, at sundhedsvæsenet arbejder strategisk med civilsamfundet som en fast partner, og at man tænker os ind som et supplement til den professionelle indsats.

Den svære overgang fra barn til voksen i psykiatrien skal styrkes

Vi er helt enige i Sundhedsstrukturkommissionens store fokus på psykiatrien, herunder vigtigheden i at sikre bedre sammenhæng for patienter med psykiske lidelser og mellem psykiatrien og somatikken samt styrke det tværsektorielle samarbejde.

Vi synes, at det er særligt vigtigt at skabe blidere overgange *i psykiatrien og ved udskrivelse*. Vi hører fra mange unge patienter, at overgangen fra børne- og ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien kan være svær. Den fysiske flytning til en anden afdeling, nyt personale, ny kultur, nye medpatienter og i nogle tilfælde også en ændring i selve behandlingen gør unge særligt sårbare. Overgangen mellem børne- og ungdomspsykiatrien og voksenpsykiatrien bør styrkes ved fx at ansætte

socialsygeplejersker på de psykiatriske afdelinger, der specifikt skal hjælpe unge i overgangen. Sygeplejerskerne bør afholde afklarende samtaler med de unge i månederne og ugerne op til, at de overgår til voksenpsykiatrien. Når indlæggelsen slutter, og den unge udskrives til ambulante behandling, er der flere, der mangler støtte til at klare hverdagen, hvor mange står alene i en sårbar tid.

Hvis vi skal arbejde for, at færre skal genindlægges, skal psykiatrien have en forståelse af, at man er et ungt menneske. Ofte bliver man set og behandlet som enten barn eller voksen, men både 'systemet' og personalet skal have blik for den enkelte unge i overgangene.

De unge er fremtidens patienter, pårørende og medarbejdere – derfor skal vi lytte

I Ungdommens Røde Kors er det de unge frivillige og deltagerne, der er vores eksperter. Den tilgang er unik og kendetegner os som organisation. Og vi ved, det kan noget helt særligt. Samtidig arbejder vi for at give alle unge en platform og en stemme - særligt de stemmer, der alt for sjældent bliver hørt. Vi giver derfor mikrofonen videre til nogle af de unge, der har haft den sværeste vej gennem livet. For de kan vise udsathed, som den opleves af børn og unge, og de kan pege på årsagerne til svigt. I foråret har vi faciliteret en heldagsworkshop med vores egen U-strukturkommission, hvor 60 unge studerende på tværs af studieretninger og fagligheder deltog med det formål at udvikle nye løsninger på de svære problemstillinger i sundhedsvæsenet. Vi har overrakt anbefalingerne til formanden for Sundhedsstrukturkommissionen, Jesper Fisker.

Vi håber, at man vil inddrage de unge - både ift. at videreudvikle idéer og løsninger, der bliver taget alvorligt, men også i de videre skridt, når en kommende sundhedsreform skal implementeres lokalt og nationalt.

Om Ungdommens Røde Kors

Ungdommens Røde Kors er Danmarks største humanitære ungdomsorganisation med 4.000 unge frivillige. Vi er en frivillig, social organisation, der laver indsatser for og med børn og unge i hele Danmark og ude i verden.

Vores aktiviteter spænder over alt fra mentoring og lektiehjælp til ungdomsklubber og ferielejre. Vi er til stede med unge frivillige og fællesskaber på hospitalernes somatiske og psykiatriske afdelinger, på børne- og ungehjem, på asylcentre, på sikrede institutioner, på krisecentre og i fængsler.

Vi bestræber os på at være der, hvor der er størst behov for børn og unge, som befinder sig i en udsat position.

Gennem vores arbejde med de unge, har vi fået dyb indsigt og faglig viden i både udfordringerne og (nogle af) løsningerne for hvad der skal til for at skabe et børne- og ungevenligt sundhedsvæsen.

Ungdommens Røde Kors er en selvstændig organisation med egne vedtægter, en politisk valgt landsstyrelse og egen økonomi. Vi er en del af Røde Kors-bevægelsen, og vi samarbejder med Røde Kors i Danmark, når det giver mening.

Til rådighed for yderligere dialog

Ungdommens Røde Kors håber, at nogle af ovenstående perspektiver kan indgå i det videre arbejde med at nytænke det danske sundhedsvæsen, og vi står naturligvis til rådighed til en yderligere dialog med Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Med venlig hilsen

Politisk næstforperson i Ungdommens Røde Kors, Benedikte Rønn Sørensen